

LBRIS

We know
books

ADA COCOȘ

ELIZA
ȘI
MAEȘTRUL
PANA

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2025

CUVÂNT ÎNAINTE

Dedic această carte fiicei mele Emilia, un spirit blând și scormonitor din care s-a născut personajul acestei cărți, Eliza, dar și bunicilor mei care călătoresc acum prin alte lumi, pentru că mi-au arătat universul viu și magic de lângă noi. Ei mi-au deschis pădurea ca tărâm în care binele și răul se împletesc în echilibru și m-au învățat că prietenia se poate naște în cele mai neașteptate momente, indiferent de rasă, sex, religie, vârstă, limbă sau... specie.

Pentru că, vedeți voi, dragi copii mari și mici, nici cartea aceasta nu ar fi ajuns în fața voastră fără prietenii mei de pretutindeni, fără cei care m-au încurajat să nu renunț la visul meu. Așa că-i dedic această carte și lui Nils din Schagen, Țările de Jos și băiețelului timid și bun din inima lui. Fără Nils, această poveste nu ar fi fost scrisă decât poate mult mai târziu și mult mai greu. Mulțumesc, Nils, pentru „pick up your feather and write”, pentru că mi-ai reaprins spiritul ca pe o stea în noaptea

de Crăciun și pentru că mi-ai fost alături în acest proces de creație. Le mulțumesc pentru susținerea permanentă și lui Andrei, partenerul Emiliei, Dianeii, prietena mea roșcovană pe care sigur o s-o recunoașteți în paginile cărții, și surorii mele, Irene, care deși foarte departe, în New Brunswick Canada, e mereu foarte aproape, întotdeauna în sufletul și în gândurile mele.

Însă această poveste nu ar fi văzut niciodată lumina tiparului, ci ar fi rămas pitită în sertarul cu lucruri duioase, dacă nu ar fi existat Tayfun din Ankara, Turcia, prietenul meu de aproape 20 de ani, un om care mi-a arătat mereu și mereu că așa cum gândește Eliza, „sufletele care se îndrăgesc se pot întâlni și în alte locuri care nu sunt vizibile pentru ceilalți, undeva înăuntru, unde lucrurile frumoase și bune pot fi păstrate pentru totdeauna. De acolo pot fi dăruite celorlalți, fără să se termine vreodată, mai ales când acestora le este greu și sunt supărați.”

Împreună cu ei vă urez bun venit în lumea Elizei!

LIBRIS

We know
books

PANA

Era una din acele dimineți în care lucrurile pe Pământ păreau să fie, în sfârșit, în ordine. O simțea încă de cum intra soarele pe fereastră ca s-o dea jos din pat. Undeva, în depărtare, se auzea radioul din bucătărie. Bunicul râdea de-o vrabie rătăcită printre geamuri pentru că a vrut să șterpelească niște pâine lăsată la uscat pe pervaz, iar spre Eliza venea aroma licorii cu care orice adult care se respectă își începe ziua. Probabil că doar amăreala aceea neagră putea să trezească în oamenii mari nevoia de a se pune în mișcare dimineața. Pentru că, după așa ceva, e clar că ar avea nevoie de altceva dulce! Strâmbă din nas și se ascunse sub plapumă ca să mai lenevească un pic înainte ca bunica să o privească peste ochelari și să o trimită la spălat pe față. Neapărat cu apă rece, ca să nu facă riduri. Oare toate erau bătrâne în casa aceea, în grădina aceea în care zburda fără griji de când deschisese ochii pe lume? Gândul acesta o necăjea tare uneori, dar își aminti de inima ei infinită și de toate palatele pe care avea să le construiască acolo, pentru tot ce

LIBRIS

We know
books

exista în casă și în grădina aceea. Își aminti că în dimineața aia toate erau în ordine în lume și sări din pat cu gândul la pana cea neagră și lungă pe care o găsisese între margarete. Oare cine-i vizitase fără ca ea să bage de seamă?

Se strecură încet, încă în pijamale, prin holul lung și îngust, încercând să nu stârnească tânguirea ascuțită a podelelor, bătrâne și ele, ce să-i faci? Și ieși tiptil în curte alergând spre nuc.

Oare el de ce părea atât de îngândurat când soarele strălucea peste păpădii și peste tufa acră de rubarbă, când din copăcelul de iasomie se revărsau peste toată suflarea sporovăieli încurcate de păsări? Eliza nu le pricepea încă graiul, dar nici nu avea să renunțe prea ușor la asta.

Nucul părea că oftează și își ascunde privirea de ochii ei mici și pătrunzători care se ițeau de sub un breton aproape drept și aproape blond, sub care se piteau sprâncenele arcuite.

— Nucule, bunule, ce-i? îl întrebă Eliza atingându-i scoarța groasă cu palma mică, răsfirându-și degetele printre crăpături, încercând să simtă ce se petrece înăuntrul aceluia trup de care se lipea adesea, ascultându-i povețele.

Copacul oftă adânc și rămase tăcut.

— Îmi spui? Nu primi niciun răspuns și se gândi probabil că și copacii bătrâni, asemenea oamenilor în vârstă, au tainele lor pe care copiii nu trebuie neapărat să le afle din vorbe, ci mai degrabă din îmbrățișări strânse, din mângâieri și zâmbete schimbate uneori printre lacrimi de bucurie, alteori de tristețe, din cățărări în brațe și flori de câmp lăsate pe masa din bucătărie.

— Poți să fii viu fără să respiri? întrebă brusc Eliza lipindu-și urechea de nuc. Nu se auzea nicio bătaie de inimă și, totuși, el

EBRIS

We know
books

era o ființă misterioasă care părea să știe atât de multe despre lume. Chiar mai multe decât Bunicul, care avea mereu câte o poveste pitită pe undeva printr-un buzunar ascuns al sufletului.

— Tu nu ai inimă? continuă fetița, convinsă că răspunsul la această întrebare avea să o uimească probabil mai mult decât orice altceva auzise vreodată. Cuprinse trunchiul uriaș cu brațele și privi în sus, printre frunze, căutând orice ar fi putut semăna cu un nas. Dar nu zări nimic altceva decât crengi și frunze. Soarele îi găsi privirea și-i lumină câteva clipe chipul.

Nucul își adună privirea din pădurea care se întindea de la gardul din spatele grădinii până hăt, departe, și își foșni frunzele lucioase în lumina dimineții, lăsându-se înfiorat de vânticelul cald care-i zburli Elizei părul din vârful capului, ridicându-l ca pe o coamă neliniștită.

— Sunt atât de multe feluri de a respira, îi răspunse fetiței.

— Dar eu nu pot decât pe nas și pe gură, se miră ea, strângându-și nările între degete, închizându-le. Tu pe unde respiri? Se învârti de câteva ori în jurul copacului, fără să găsească însă explicația.

— Lasă-ți nasul în pace și trage adânc aer în piept! Bun! Acum lasă-l să iasă. Încă o dată!

— Facem yoga? râse zgomotos Eliza și închise ochii, respirând adânc cu mâinile adunate în dreptul pieptului. Lăsă apoi jetul de aer să-i iasă pe gură șuierător și își imagină că e un dragon care, în loc de flăcări, lasă afară din el cântece și flori. Și încă ceva numit bunătate pentru că lumea avea mare nevoie de ea. Așa auzise de la vocile ființelor nevăzute din grădină. Era musai să vorbească iar cu Fuzz, albină ei preferată. Să o învețe odată să vadă cu adevărat!

LIBRIS

We know
books

